

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

آموزگار ابتدایی

(حیطه تخصصی)

گردآوری و تدوین: گروه مؤلفین آرسا

ویژه داوطلبان آزمون‌های استخدامی

فهرست

بخش اول: راهنمای تدریس تعلیمات اجتماعی ۵
دفتر اول: راهنمای تدریس تعلیمات اجتماعی پنجم دبستان ۷
دفتر دوم: راهنمای تدریس تعلیمات اجتماعی ششم دبستان ۲۹
بخش دوم: راهنمای تدریس هدیه‌های آسمانی ۴۹
دفتر اول: هدیه‌های آسمان سوم دبستان ۵۱
دفتر دوم: هدیه‌های آسمانی ششم دبستان ۷۹
بخش سوم: راهنمای تدریس آموزش قرآن ۱۰۵
دفتر اول: آموزش قرآن اول ابتدایی ۱۰۷
دفتر دوم: آموزش قرآن دوم ابتدایی ۱۳۱
دفتر سوم: آموزش قرآن سوم ابتدایی ۱۶۱
دفتر چهارم: آموزش قرآن اول چهارم ۱۹۹
دفتر پنجم: آموزش قرآن اول پنجم ۲۴۳
دفتر ششم: آموزش قرآن اول ششم ۲۶۵
بخش چهارم: راهنمای تدریس فارسی دبستان ۲۸۵
دفتر اول: راهنمای تدریس فارسی اول دبستان ۲۸۷
دفتر دوم: راهنمای تدریس فارسی چهارم دبستان ۳۰۳
دفتر سوم: راهنمای تدریس فارسی ششم دبستان ۳۲۱
بخش پنجم: راهنمای تدریس ریاضی ۳۲۳
دفتر اول: راهنمای تدریس ریاضی اول دبستان ۳۲۵
دفتر دوم: راهنمای تدریس ریاضی ششم دبستان ۳۷۳
بخش ششم: راهنمای تدریس علوم تجربی ۴۱۵
دفتر اول: راهنمای تدریس علوم تجربی دوم دبستان ۴۱۷
دفتر دوم: راهنمای تدریس علوم تجربی چهارم دبستان ۴۳۹
دفتر سوم: راهنمای تدریس علوم تجربی ششم دبستان ۴۵۵
سوالات تخصصی آزمون استخدامی ۴۷۴
سوالات تخصصی آزمون استخدامی ۱۴۰۲

بخش اول:

راهنمای تدریس

تَعْلِيمَاتُ اجْتِمَاعِيٍّ

دفتر اول:

راهنمای تدریس تعلیمات

اجتماعی پنجم دبستان

درس ۱: زندگی با دیگران

اهداف: توانایی درک اهمیت ارتباط با دیگران و یادگیری مهارت گفت‌و‌گو و ارتباط غیر کلامی
دانستن مفهوم حریم شخصی

رسانه و وسایل: کتاب درسی - کاربرگ - تصاویر (شکلک) - فیلم و اسلاید مرتبط
روش‌های یاددهی و یادگیری: سخنرانی - نمایش - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - پانتومیم

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> - جلب توجه بچه‌ها به تصاویر کتاب و آشنایی با انواع احساسات - گفت‌و‌گو درباره مساله ارتباط - کشیدن نمودار روی تخته - تمرین جملات ارتباطی - انجام فعالیت‌ها و کاربرگ‌ها

محورهای عمدۀ ارزشیابی: انجام فعالیت حین درس - کاربرگ خودارزیابی - آزمونک - چک‌لیست

تکلیف: انجام فعالیت‌های کلاسی و مرتبط

دانش واژگان: ارتباط کلامی - ارتباط غیر کلامی

درس ۲: احساسات ما

اهداف: بیان احساسات خود و چگونگی به وجود آمدنشان
آشنایی با ترس‌ها و راه‌های مقابله با آن‌ها

رسانه و وسایل: کتاب درسی - کاربرگ - استفاده از صورتک و تصاویر

روش‌های یاددهی و یادگیری: پرسش و پاسخ - تمرین مبتنی بر بازی - ایفای نقش - بحث گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده. - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - شرکت در گروه‌های تشکیل شده و بلندخوانی 	<ul style="list-style-type: none"> - شرکت دادن بچه‌ها در کلاس با پرسشگری درباره اتفاقات اخیر و احساساتی که تجربه کرده‌اند. - انجام فعالیت‌های مربوطه و ترسیم نمودار - انجام کاربرگ مربوطه - آشنایی با احساسات و ترس‌ها

محورهای عمده ارزشیابی: انجام فعالیت‌های مربوطه - کاربرگ - آزمونک - بررسی احساسات
دانش‌آموزان بر اساس چک‌لیست
تکلیف: شادترین خاطره را به عنوان انشا بنویسند.

سوال تفکربرانگیز: ترس‌های نایه‌جا و نادرست چه مشکلاتی برای انسان به وجود می‌آورد؟

درس ۳: همدلی با دیگران

اهداف: درک کمک به همنوعان و فهمیدن مفهوم همدلی و آشنایی با نهادهای کمکرسانی
بازدید از نهادهای کمکرسانی

رسانه و وسائل: کتاب درسی - فیلم و اسلاید مرتبط

روش‌های یاددهی و یادگیری: نمایش فیلم - پرسش و پاسخ - بحث گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - تجربه‌های خود از همدلی را بعد از آشنایی با مفهوم آن بیان کنند. 	<ul style="list-style-type: none"> - ترتیب دادن نمایشی کوچک و هماهنگی آن از قبل درباره موضوع همدلی - انجام فعالیت‌های درس مربوطه - صحبت درباره نهادهای کمکرسانی و آشنایی با آنان - در صورت امکان بازدید از نهادهای کمکرسانی

محورهای عمده ارزشیابی: پرسش و پاسخ شفاهی و انجام فعالیت‌های کلاسی و ارائه نمونه‌های بیشتر از همدلی

تکلیف: پیدا کردن نشانی محل کار در موسسه جمعیت هلال احمر

دانش واژگان: همدلی

سوال تفکربرانگیز: سازمان انتقال خون چگونه خون‌هایی که مردم اهدا می‌کنند نگهداری می‌کند؟

درس ۴: من عضو گروه هستم

اهداف: توانایی تعریف گروه و آشنایی با وظایف فردی در آن

بی‌بردن به اهمیت مشورت و همفکری

شناخت نقش شورا در محله و مدرسه و فعالیت‌های شورای دانش‌آموزی

رسانه و وسائل: کتاب درسی - کاربرگ - فیلم و اسلاید مرتبط

روش‌های یاددهی و یادگیری: پرسش و پاسخ - بحث گروهی - روش مبتنی بر فعالیت گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - در گروه‌های تشکیل شده با مفاهیم آن و نمایندگان آن صورت عینی آشنا می‌شوند 	<ul style="list-style-type: none"> - نشان دادن تصاویر مرتبط - انجام فعالیت‌های کلاسی - بلندخوانی - گروه‌بندی و آشنایی با مفاهیم آن و نمایندگان آن

محورهای عمدۀ ارزشیابی: انجام فعالیت حین درس- آزمونک- همفکری و بحث گروهی

تکلیف: تحقیق درباره مشورت در قرآن- چه گروه‌هایی می‌توان در مدرسه تشکیل داد؟

سوال تفکربرانگیز: با راهنمایی معلم گروهی ایجاد کنید. هدف و فعالیت‌های آن را مشخص کنید و یک گزارش کلی از آن تهیه کنید.

درس ۵: جمعیت ایران

اهداف: بیان مفهوم جمعیت و چگونگی افزایش آن

مقایسه جمعیت قدیم و حال با استفاده از نمودار بیان پراکندگی جمعیت ایران در نقشه دانستن دلایل مهاجرت

رسانه و وسائل: کتاب درسی- کاربرگ- تصاویر از جمعیت و نقشه پراکندگی جمعیت

روش‌های یاددهی و یادگیری: سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - شرکت در گروه و تبادل نظر 	<ul style="list-style-type: none"> - جلب توجه دانشآموزان با تصاویر مرتبط - انجام فعالیت‌های مرتبط - نشان دادن نمودار و نقشه پراکندگی جمعیت - بلندخوانی

محورهای عمدۀ ارزشیابی: کاربرگ- نمودار و نقشه- آزمونک- بحث گروهی

تکلیف: نقاشی با موضوع مهاجرت

دانش واژگان: مهاجرت

درس ۶: منابع آب ایران

اهداف: توانایی بیان منابع آب شیرین

چگونگی تشکیل رود و قنات

بیان علل کم آبی و عوامل آلوده کننده و راههای حفاظت از منابع آبی

رسانه و وسائل: کتاب درسی - کاربرگ - فیلم و اسلاید مرتبط

روش های یاددهی و یادگیری: سخنرانی - نمایش - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - کاربرگ

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت ها 	<ul style="list-style-type: none"> - انجام فعالیت ها در گروه های تشکیل شده - یادآوری مفهوم ایجاد تمدن ها در کنار آبها - استفاده از نقشه و کره جغرافیایی - نشان دادن تصاویر و اسلاید های مربوطه - تلفیق این درس با انشا

محور های عمدۀ ارزشیابی: کاربرگ - نقشه خوانی - تهیۀ پوستر و ماکت - گروه بندی - آزمونک -

چک لیست

تکلیف: انجام فعالیت های کلاسی و مرتبط - تنظیم جدول مصرفی آب خانگی در روز

دانش واژگان: آب شیرین - چشممه - آب انبار

سوال تفکر برانگیز: در گذشته قنات ها را چگونه تمیز و لایروبی می کردند؟

درس ۷: نواحی صنعتی موم ایران

اهداف: توضیح مفهوم صنعت و تفاوت کارگاه های قدیم و جدید

تفاوت صنایع مادر با مصرفی

نشان دادن پراکندگی صنعتی روی نقشه

رسانه و وسائل: کتاب درسی - کاربرگ - نقشه - بازدید از کارگاه ها

روش های یاددهی و یادگیری: سخنرانی - نمایش - پرسش و پاسخ - بحث گروهی - کاربرگ

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - حضور در اردوی درسی 	<ul style="list-style-type: none"> - معرفی چند محصول کارخانه‌ای و فرایند تولید - نشان دادن یک کلاه بافتی و توضیح فرایند تولید آن - آشنایی با مفاهیم سرمایه مواد اولیه، نیروی کار و ماشین‌آلات و ابزار - انجام فعالیت‌های مربوطه و کاربرگ - استفاده از نقشه و نمودار - بازدید از کارگاه

محورهای عمده ارزشیابی: کاربرگ- آزمونک- ارائه گزارش از کارگاه مصرفی در محله- بیان مفاهیم

صنعت، صنایع مصرفی و صنایع مادر

تکلیف: پرس‌و‌جو درباره کارخانه‌های اطراف محل زندگی

دانش واژگان: معدن- کالا

درس ۱: راههای حمل و نقل (۱)

اهداف: شرح تغییر و تحول وسایل حمل و نقل از گذشته تا به امروز

گفت‌و‌گو درباره انواع وسایل حمل و نقل و مزايا و معایب آن

بیان نکات ایمنی و نقش راهها در صادرات و واردات

رسانه و وسایل: کتاب درسی- کاربرگ- فیلم و اسلاید مرتبط- نقشه راههای اصلی کشور

روش‌های یاددهی و یادگیری: سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
<ul style="list-style-type: none"> - گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده - شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها - نام بردن سوغات محل خود - فهرست میوه‌ها و سبزی‌های بازارشان - توجه به نقشه 	<ul style="list-style-type: none"> - جلب توجه دانش‌آموزان با تصاویر مربوطه - گفت‌و‌گو درباره سیر تاریخی وسایل نقلیه - انجام فعالیت‌های مربوطه - بیان موضوع جلسه بعدی - توجه به نقشه و نمودار مربوطه

محورهای عمدۀ ارزشیابی: بیان مفاهیم بازرگانی- صادرات و واردات- نام بردن وسایل نقلیه- کاربرگ- آزمونک

تکلیف: انجام فعالیت‌های کلاسی و مرتبط- توصیه به خانواده در سفر به عنوان همیار پلیس
دانش واژگان: آزادراه- بزرگراه

سوال تفکربرانگیز: چه کالایی در منطقه شما تولید می‌شود و نیاز به وارد کردن آن از جای دیگر نیست؟

درس ۹: راههای حمل و نقل (۲)

اهداف: بیان ویژگی‌های حمل و نقل ریلی و مشاغل مرتبط با آن
توضیح بنادر مهم و فرودگاه‌ها روی نقشه

بیان معایب و مزایای انواع شیوه‌های حمل و نقل

رسانه و وسایل: کتاب درسی- کاربرگ- فیلم و اسلاید مرتبط- نقشه- اسباب بازی

روش‌های یاددهی و یادگیری: سخنرانی- نمایش- پرسش و پاسخ- بحث گروهی

فرایند یادگیری	فرایند یاددهی
- گوش دادن و انجام فعالیت‌های خواسته شده	- نصب تصاویر مرتبط روی تابلو- گذاشتن
- شرکت در بحث و پرسش و پاسخ و انجام فعالیت‌ها	اسباب بازی‌ها روی میز - بلندخوانی
- شرکت در گروه و بیان خاطراتی درباره موضوع درس	- انجام فعالیت‌های مربوطه - تشکیل گروه‌های کلاسی و انجام فعالیت

محورهای عمدۀ ارزشیابی: بیان ویژگی‌های حمل و نقل ریلی و هوایی و توضیح در خصوص مشاغل مرتبط با انواع حمل و نقل- آزمونک- کاربرگ- نقشه‌خوانی

تکلیف: تهیۀ گزارش از مشاغل مربوط به حمل و نقل و مصاحبه
دانش واژگان: بندر

درس ۱۰: کشور ما چگونه اداره می‌شود؟

اهداف: بیان علت به وجود آمدن حکومت و نیاز آن

وظایف رهبری و قوای سه‌گانه

نشان دادن ساختار حکومت اسلامی روی چارت

رسانه و وسایل: کتاب درسی- کاربرگ- کتاب قانون اساسی و بریده‌هایی از روزنامه

سوالات پهارگزینه‌ای

۱- کدام گزینه اهداف درس مطالعات اجتماعی را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) اهمیت ارتباط با دیگران و تقویت مهارت‌های گفت‌و‌گو

(ب) آشنایی با میراث ملی، هویت ایرانی و اسلامی

(ج) آشنایی با محیط اجتماعی، مفهوم زمان و مکان در زندگی اجتماعی.

(د) همه موارد

۲- استفاده از کدام روش یادگیری در تعلیمات اجتماعی مناسب‌تر است؟

(ب) روش بحث گروهی

(الف) روش پرسش و پاسخ

(د) همه موارد

(ج) روش پانتومیم

۳- استفاده از صورتک و تصاویر برای انتقال مفاهیم در کدام درس مناسب‌تر است؟

(ب) درس احساسات ما

(الف) درس همدلی با دیگران

(د) درس من عضو گروه هستم

(ج) درس زندگی با دیگران

۴- آشنایی با نهادهای کمکرسان (مثل جمعیت هلال احمر) برای تدریس در کدام درس مفید‌تر است؟

(ب) درس همدلی با دیگران

(الف) درس من عضو گروه هستم

(د) درس زندگی با دیگران

(ج) درس احساسات ما

۵- از اهداف مهم درس (من عضو گروه هستم / درس ۴ تعلیمات اجتماعی) در کدام گزینه بیان شده است؟

(ب) اهمیت مشورت و همفرکری

(الف) داشتن دوستان خوب

(د) هیچ کدام

(ج) اهمیت بازی گروهی

۶- در درس جمعیت ایران، (درباره ویژگی‌ها، علل و عوامل کدام مفهوم کلیدی و مهم باید توضیح بیشتری داده شود؟

(د) مرگ و میر

(ب) امکانات جمعیت

(ج) مهاجرت

(الف) افزایش جمعیت

۷- استفاده از تصاویر و نمودارهای بیان پراکندگی در کدام موضوع درس می‌تواند مفید‌تر باشد؟

(ب) درس جمعیت

(الف) زندگی با دیگران

(د) همدلی با دیگران

(ج) احساسات ما

۸- مناسب‌ترین روش‌های یادگیری- یاددهی مناسب برای تعلیمات اجتماعی پنجم دبستان در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی (فعالیت گروهی)

ب) سخنرانی- آزمونک- بازدید علمی

ج) پرسش و پاسخ- امتحان کتبی- کار خارج از کلاس

د) شرکت در گروه- فعالیت مستمر- آزمونک

۹- سوال مهم و تفکربرانگیز درباره منابع آب ایران (درس ششم) در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) تأثیر سواحل دریایی و آبی

ج) آب‌های شیرین

۱۰- اهداف آموزشی مهم در درس ۷ (نواحی مهم صنعتی ایران) در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) تاریخ صنعت ایران

ج) بررسی علل عقب‌ماندگی صنعت ایران

۱۱- مهم‌ترین اهداف درس (حمل و نقل) در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) تاریخچه حمل و نقل و تحولات آن

ج) بحث صادرات و واردات

۱۲- برای آموزش مداموم درس، حضور همزمان اولیا و دانش‌آموزان (زمان اردو) مناسب‌تر است؟

الف) کشورهای همسایه

ج) زندگی با دیگران

۱۳- کشور ما کمترین و بیشترین مرز جغرافیایی را با کدام کشورها دارد؟

الف) ارمنستان و عراق

ج) ترکیه و عراق

۱۴- استفاده از نقشه برای مقایسه و فهم بیشتر مطالب درسی در کدام درس زیر اهمیت بیشتری پیدا می‌کند؟

الف) کشورهای همسایه

ج) راه‌های حمل و نقل

۱۵- استفاده از نمودار و چارت در آموزش مفاهیم کدام درس کاربرد بیشتری دارد؟

الف) راه‌های حمل و نقل

ج) کشور ما چگونه اداره می‌شود؟

- ۱۶- دانستن خط زمانی رویدادهای مهم برای یادگیری مفاهیم کدام درس مناسب‌تر است؟
- الف) بازگشت از سفر حج
 - ب) زندگی در نواحی مختلف جهان
 - د) کشورهای همسایه
- ۱۷- آموزش مفهوم هجرت و دانستن مفهوم قرن و مبدأ تاریخی در کدام درس بیان شده است؟
- الف) سفر به کربلا
 - ب) مدینه شهر پیامبر (ص)
 - د) همه موارد
 - ج) بازگشت از سفر حج
- ۱۸- اهداف آموزشی و تربیتی مهم درس (کشورگشایان بی‌رحم) در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- الف) دلایل و نتایج حمله اسکندر و چنگیز به ایران
 - ب) دلایل و نتایج حمله مغولان به ایران
 - ج) پیامدهای حمله تیمور و هلاکوخان به ایران
 - د) ب و ج صحیح است.
- ۱۹- ترس‌های انسان به دو دسته مهم طبقه‌بندی می‌شوند آن دو دسته کدامند؟
- الف) ترس‌های منطقی و غیرمنطقی
 - ب) ترس‌های شبانه و ترس‌های روزانه
 - د) ترس‌های جسمانی و ترس‌های روانی
 - ج) ترس‌های به‌جا و ترس‌های نابجا
- ۲۰- کدام گزینه درباره مفهوم ترس درست است؟
- الف) یک احساس طبیعی و غیرعادی است.
 - ب) یک احساس طبیعی و عادی در انسان و جانوران است.
 - ج) یک احساس طبیعی در انسان‌هاست.
 - د) یک احساس طبیعی و غیرعادی در انسان است.
- ۲۱- مهم‌ترین راه ارتباط انسان‌ها با یکدیگر است.
- الف) نوشتن
 - ب) کتاب
 - ج) کلام
 - د) بینایی
- ۲۲- مفهوم همدلی در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
- الف) احساس و شرایط دیگری را درک کردن
 - ب) کمک به دیگران به هنگام نیاز
 - د) همکاری و صمیمیت در خانواده
 - ج) همکاری در حل مشکلات
- ۲۳- کدام گزینه در دسته صنایع مادر قرار دارد؟
- الف) فولاد پتروشیمی
 - ب) فولاد و پوشاك
 - ج) پوشاك و فرش
 - د) همه موارد

۳۳- مهمترین وزیر دانشمند ایرانی دوره سلجوقیان کیست؟

ب) خواجه نظام‌الملک توosi	الف) عطاملک جوینی
د) فضل بن احمد اسفراینی	ج) فضل بن سهل

پاسخنامه سؤالات پوارگزینه‌ای

پاسخ	سؤال	پاسخ	سؤال
د	۱۸	د	۱
ج	۱۹	د	۲
ب	۲۰	ب	۳
ج	۲۱	ب	۴
الف	۲۲	ب	۵
الف	۲۳	ج	۶
د	۲۴	ب	۷
ب	۲۵	الف	۸
الف	۲۶	د	۹
ب	۲۷	ب	۱۰
ج	۲۸	د	۱۱
ب	۲۹	ب	۱۲
ج	۳۰	الف	۱۳
ب	۳۱	ب	۱۴
د	۳۲	ج	۱۵
ب	۳۳	الف	۱۶
-	-	ب	۱۷